

3 Aruba

Hulpdiensten in actie bij 75-jarige hondenverzamelaar

8 Economie

Winst autoconcern Daimler hoger dan verwacht ondanks chiptekorten

10 Wereld

Sunweb vliegt niet meer op Spanje, Portugal en Cyprus

12 Sport

Corendon nieuwe start- en finishlocatie marathon

Landelijk coördinator:

'Aruba heeft wel degelijk vooruitgang geboekt in bestrijding mensenhandel en -smokkel'

ORANJESTAD — Aruba heeft in 2020 wel degelijk vooruitgang geboekt bij het bestrijden van mensenhandel en mensensmokkel. Dit stelt Jeannette Richardson-Baars, de landelijk coördinator voor Aruba en hoofd van het Coördinatiecentrum Mensenhandel Mensensmokkel Aruba (CMMA) in reactie op de beoordeling van het jaarlijkse Trafficking in Persons Report (TIP 2021). Dat verscheen begin deze maand en Aruba scoorde voor het tweede achtereenvolgende jaar een 'Tier 2 Watchlist'-positie.

door onze verslaggever
Nadine Salas

Het State Department neemt in de beoordeling onder andere als criteria dat in het jaar 2020 geen verdachten zijn vervolgd of veroordeeld voor mensenhandel en dat er niet actief naar mogelijke slachtoffers van mensenhandel is gezocht onder de risicogroepen, legt de landelijk coördinator uit in een persbericht.

Richardson-Baars stelt dat er bij de beoordeling te weinig rekening is gehouden met het feit dat instanties op Aruba met relatief beperkte capaciteit en onder vaak grote druk een enorm aantal taken moesten uitvoeren. De maatregelen en beperkingen in het kader van de coronapandemie hebben dit verergerd. Gedurende lange periodes moest gewerkt worden met een beperkte capaciteit vanwege besmettingen en quarantaine. Ook moest er extra gecontroleerd worden in het kader van de coronamaatregelen. De opvang van mogelijke slachtoffers van mensenhandel was in deze periode vrijwel onmogelijk, omdat de opvang deels of geheel gesloten was of werd ingezet voor ondersteuning van ongedocumenteerden in het kader van corona.

De aanpak van Aruba was ook in 2020 voornamelijk gericht op het stoppen van illegale transporten van personen, het aanhouden en veroordelen van de transporteurs en het voorkomen dat de gesmokkelde personen slachtoffer zouden kunnen worden van mensenhandel. Dit vanuit de gedachte dat wanneer de smokkel van personen wordt aangepakt, de mensenhandel in veel gevallen voorkomen kan worden, aldus de landelijk coördinator.

Daarnaast heeft de Taskforce Mensenhandel-Mensensmokkel Aruba, het overkoepelende advies- en beleidsorgaan voor de overheid op dit terrein, in 2020 het voorstel gedaan om de straffen voor mensenhandel in artikel 2:239 van het Wetboek van Strafrecht te verhogen. Dit ligt inmiddels ter goedkeuring bij de Raad van Advies en de bedoeling is dat het dit jaar nog aangenomen wordt. Dit was een van de adviezen uit het TIP-rapport van vorig jaar.

Ook is in samenwerking met de ketenmanager Venezuela in 2020 de landelijke voorlichtingscampagne 'Habibowow' gestart, samen met een voorlichtingsfilm 'Otto banda di lama' in combinatie met de site www.habibowow.com. Een voorlichtingscampagne was ook een van de aanbevelingen van het TIP-rapport van vorig jaar.

Zaken onderzocht

De Unit Mensenhandel-Mensensmokkel (UMM), een gezamenlijk onderzoeksteam van het Korps Politie Aruba (KPA) en de Koninklijke Marechaussee (KMAR), heeft in 2020 zeven zaken van mensensmokkel onderzocht, waarbij in drie zaken veroordelingen werden gerealiseerd. Door het UMM werden in 2020 twaalf nieuwe onderzoeken naar mensenhandel gestart, maar van deze hebben negen zaken uiteindelijk niet geleid tot strafrechtelijke vervolging onder andere doordat mogelijke slachtoffers geen verklaring wilden afleggen of doordat er onvoldoende bewijs voor mensenhandel werd aangetroffen. Deze zaken werden deels overgedragen aan andere diensten voor verdere afhandeling. Drie zaken waren aan het

einde van 2020 nog in onderzoek bij het UMM.

Niet altijd mensenhandel

In een interview met de Amigoe legde de landelijk coördinator uit dat jaarlijks zo'n tien tot vijftien zaken worden gemeld bij het CMMA die mogelijk een geval van mensenhandel zouden kunnen zijn. Uiteindelijk gaan maar twee of drie zaken door naar het onderzoeksteam. Zaken mensenhandel lopen daarbij vaak gedurende langere tijd (soms jaren) vanwege de complexiteit van de materie. "Niet elke zaak is namelijk mensenhandel, want er moet sprake zijn van uitbuiting", verklaart Richardson-Baars desgevraagd aan de Amigoe.

"Soms is er bijvoorbeeld een arbeidsconflict dat er dicht tegenaan ligt, omdat er niet voldoende wordt betaald of te veel wordt ingehouden of dat er onredelijk veel uren worden gemaakt. Bij mensenhandel moet uitbuiting echt het doel zijn en dat moet bewezen kunnen worden. Als dat er niet is, blijft alleen maar een arbeidsconflict over." Soms is er sprake van andere strafbare feiten zoals huiselijk geweld of is het een zaak voor de Jeugd- en Zedenpolitie. Deze meldingen worden doorgegeven aan andere overheidsinstanties om verder af te handelen.

Indicatoren

Het CMMA filtert alle meldingen en kijkt of er indicatoren zijn van mensenhandel. Dat kunnen zijn: het innemen van identiteitsdocumenten, het inhouden van salaris, opbouwen van schulden, slechte werkomstandigheden, extreem overwerk, misleiding, bedreiging, beperken bewegingsvrijheid, isolatie, fysiek en mentaal geweld en intimidatie. Deze indicatoren staan ook op de Quick Reference Cards (QRC) die het CMMA uitdeelt aan medewerkers die de training hebben gevolgd om mensenhandel in de praktijk te kunnen herkennen. Op de kaartjes staan ook de contactgegevens van het CMMA.

Vervolg op pagina 3.

'Aruba heeft wel degelijk vooruitgang geboekt in bestrijding mensenhandel en -smokkel'

Vervolg van pagina 1

Controle uitoefenen

"Een van de belangrijkste indicatoren die we zien is dat mensen niet over hun eigen documenten beschikken. Mensenhandel heeft te maken met controle, op allerlei manieren proberen iemand anders te beïnvloeden zodat zij doen wat jij zegt dat ze moeten doen. Dat bereik je bijvoorbeeld door een paspoort af te nemen zodat iemand niet kan weglopen. Isolatie is ook een favoriet. Want als je in staat bent om iemand te isoleren van vrienden en familie en er dus geen contact kan zijn, ontstaat afhankelijkheid en creëer je controle", legt Richardson-Baars uit.

"Controle wordt ook gecreëerd door mishandeling, door bedreiging en misleiding. Dat is iets wat wij vaak zien op Aruba. Mensen krijgen een mooi verhaal te horen waarin van alles beloofd wordt over werk, inkomen en huis-

vesting. Maar de realiteit is vaak totaal ander werk, veel langere uren, zeer laag of helemaal niet betaald worden of onder hele slechte omstandigheden moeten werken of wonen. Al die kleine elementen, al die stukjes informatie bij elkaar, als je dat bij elkaar optelt dan kan er sprake zijn van mensenhandel. Maar alleen het feit dat iemand door een partner wordt mishandeld of onder druk wordt gezet, maakt het nog geen mensenhandel. Dan is het bijvoorbeeld huiselijk geweld of stalking", stelt de landelijk coördinator.

Wijdverbreid of niet

Blijft de vraag hoe wijdverspreid mensenhandel op Aruba is. "Het probleem is dat instanties soms zelf besluiten mensen te identificeren als slachtoffers van mensenhandel, zonder hierbij rekening te houden met de wettelijke elementen en de indicatoren die wij aanhouden. Wij krijgen vervolgens de informatie

over deze mogelijke 'slachtoffers' niet binnen, omdat er geen melding wordt gemaakt en kunnen er dan ook geen onderzoek naar laten doen. Wat wij aan meldingen binnenkrijgen wordt doorgegeven aan bijvoorbeeld het TIP Report. Door de zelfidentificatie van slachtoffers door andere instanties, wordt er helaas een misleidend beeld gecreëerd", stelt de landelijk coördinator.

"Als je echt denkt dat iemand mogelijk slachtoffer is van mensenhandel, bel ons dan zodat we een assessment kunnen maken of die persoon daar kan blijven of dat er opvang en ondersteuning moet komen. Het kan mogelijk leiden tot het afleggen van een verklaring, zodat er een zaak van gemaakt wordt en de dader gestraft kan worden."

AMIGOE

Bezoek onze website

www.amigoe.com

Voor directe hulp en ondersteuning kan 24/7 contact worden opgenomen met de hotline van het CMMA 592-3231.